

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
SREDA
5. FEB.
1992

Letnik XLVI.
Štev. 5 (2640)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt

Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 8 šil.
30 tolarjev

P. b. b.

Odločno proti neonacizmu!

Predsednik Zveze koroških partizanov Janez Wutte-Luc (slika) je v nedeljo ob spominski svečanosti na pokopališču v Svečah zavzel stališče do neonacističnih pojavov v Avstriji. Pozdravil je bolj odločno ukrepanje državnih oblasti hkrati pa pozval demokratične sile na budnost v borbi proti neonacizmu. Več na 3. strani.

Dr. Marjan Sturm:
„ZSO je za koordinacijo, toda za tako, ki upošteva vse dejavnike koroških Slovencev!“

ZSO ostro zavrača škandalozno „priporočilo“ KOKS/NSKS

Slovenija nosi odgovornost za pomoč koroškim Slovincem!

„Zveza slovenskih organizacij na Koroškem z vso odločnostjo zavrača tako imenovano priporočilo Koordinacijskega odbora Narodnega sveta za razdelitev finančne podpore Republike Slovenije za leto 1992, hkrati pa opozarja, da Republika Slovenija nosi odgovornost za

pomoč koroškim Slovincem!“

To je dejal predsednik ZSO dr. Marjan Sturm po seji upravnega in nadzornega odbora ZSO in pri tem ni skrival prizadetosti, da je znotraj slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem prišlo tako daleč, da se je ena

organizacija odločila za „politiko uničevanja druge organizacije in njenih struktur“.

Po Sturmovem mnenju je edini izhod iz hudo zaostrenega položaja, za katerega so krivi nekateri funkcionarji NSKS, takojšen razgovor o vzpostavitvi koordinacij-
(Dalje na 3. strani)

Karel Smolle častni konzul v Celovcu...

„Afera Smolle“, ki je več tednov obremenjevala odnose med nekaterimi politikami v slovenski vladi, predvsem med ministrskim predsednikom Peterletom in zunanjim ministrom dr. Ruplom, je (zaenkrat) rešena. Po sporočilu Slovenske tiskovne agencije je slovenska vlada pretekli petek dosedanjega pooblaščenca slovenske vlade na Dunaju Karla Smolleja potrdila za častnega konzula Slovenije v Celovcu. Smolle bo celovški konzulat celo vodil, čeprav se je v sporu z zunanjim ministrom Ruplom obnašal precej nediplomatsko.

Po poročilu STA pa so na seji vlade razjasnili tudi vprašanje dr. Boruta Sommergerja, ki bo prav tako zaposlen na celovškem konzulatu. Konzularno območje bo obsegalo vso Koroško.

Vplivni politični krogi ocenjujejo sprejeto „rešitev“ le za prehodno, saj ni pričakovati, da bo Slovenija v nedogled reševala osebne probleme ljudi, ki niso niti njeni državljani in katerim manjka tudi ustrezna kvalifikacija.

Sosvet je „pokopal“ Pernthalerjev model!

Sosvet za slovensko narodnostno skupnost na Koroškem je na seji pretekli četrtek na sedežu koroške deželne vlade v Celovcu de facto „pokopal“ sporen Pernthalerjev model, torej obliko javno-pravne etnične zborice, ki naj bi bila zastopstveno telo za slovensko narodnostno skupnost na Koroškem.

„Pogreb“ modela je bil opravljen tako, da ga predsednik sosveta dr. Matevž Grile zaradi očitno manjkajoče podpore niti ni dal več na

glasovanje in razprave ni pripeljal do sklepanja. V razpravi, h kateri sta bila vabljeni tudi predstavniki DS „Avstrijske narodnosti v SPÖ“ prof. Tomaž Ogris in predstavnik EL Andrej Wakounig, se je namreč kar kmalu pokazalo, da se je število zagovornikov modela skrčilo na samo še dve organizaciji, Narodni svet in Enotno listo...

Odločilno za dokončni „konec debate“ pa je bilo tudi stališče ustavne službe pri Uradu zveznega kanclerja, v

katerem je jasno poudarjeno, da manjšinska vprašanja spadajo v zvezno pristojnost!

Kot smo že poročali, so model javno-pravne etnične zborice za koroške Slovence že prej odklonili ZSO, cerkev, slovenski socialdemokrati ter vrsta strokovnjakov za manjšinska vprašanja in narodno pravo. Pred sejo sosveta pa se je oglasil tudi tajnik koroške FP Mitterer in dejal, da njegova stranka sporen model nima namena vsiljevati slovenski narodnostni

skupnosti in zato prav tako izstopa iz nadaljnje razprave.

Na seji sosveta pa je do take zbornice spremenila svoje stališče tudi ljudska stranka. Deželni glavar dr. Christof Zernatto je menil, naj slovenske organizacije izdelajo predloge za spremembo volilnega reda za deželnozborske volitve, ki bi manjšini zagotovil zastopstvo v koroškem deželnem zboru.

Člani sosveta so na četrtkovni seji nadalje razpravljali
(Dalje na 2. strani)

Mokrine: štirje Ljubljančani umrli

Najhujša žičničarska nesreča po vojni na Koroškem je pretekli teden v Mokrinah/Nabfeld terjala življenje štirih smučarjev iz Slovenije. Do tragedije je prišlo, ko se je ob nosilnem stebru štirisedežne žičnice Trögel snela vlečna vrva. Zaradi sproščene napetosti je 19 smučarjev vrglo iz sedežev. Iz višine 15 do 20 metrov so padli na tla – zakonca Ludvik in Metka Jug, Kristina Perenič in Bogdan Grabnar, vsi iz Ljubljane, so umrli na kraju nesreče. Rezultati preiskave žičniške naprave so pokazali, da je katastrofo povzročila napaka v materialu pri enem od koleščkov, preko katere vodi nosilna vrva.

Ruski teater na univerzi

Pretekli teden so študentke in študenti slavistike na celovški univerzi prvič nastopili z ruskim teatrom. Pod vodstvom Mihaela Miggitsch so naštudirali dva krajša komična prizora in daljše odlomke iz drame Antona P. Čehova „Galeb“. Kljub temu, da je večina nastopajočih še v nižjih semestrih, so se odrezali predvsem jezikovno. Po dveh dobro obiskanih nastopih zdaj pripravljajo gostovanje na slovenski gimnaziji. Na sliki s predstave Martina Egarter, v vlogi dramske igralkice in Adrijan Kert, v vlogi pisatelja, v pogovoru o nagačenem galebu.
Slika: F. Rulitz

Poziv predsedstva AIDLCM Avstriji:

„Zvišati podporo koroškim Slovincem!“

Avstrija naj zviša podporo slovenski narodnostni skupnosti na Koroškem ter tako pomaga slovenskim organizacijam in ustanovam iz finančne krize, v katero so zašle zaradi izostanka denarnih sredstev iz Slovenije.

Ta poziv avstrijski zvezni vladi je sprejelo predsedstvo mednarodne organizacije za zaščito ogroženih kultur in jezikov AIDLCM, ki je preteklo soboto in nedeljo zasedalo v Lyonu v Franciji. Poziv za pomoč je predsedstvo sprejelo na pobudo dr. Francija Zwittera ml., tajnika za področje Avstrije v tej mednarodni organizaciji.

V utemeljitvi je poudarjeno, da gre pri tem za samo-

umevno politično in moralno dolžnost Avstrije, saj se Slovenija trenutno srečuje s hudimi gospodarskimi problemi in zato nima dovolj sredstev za podpiranje svojih manjšin v zamejstvu.

Dr. Franci Zwitter je v svojem poročilu za Avstrijo poudaril, da so temeljite spremembe na skoraj vsej celini močno vplivale tudi na politično dogajanje v naši državi ter da je Avstrija predvsem zaradi svoje geopolitične lege močno občutila premik na desno, naraščajoči desni ekstremizem in neonacizem ter sovraštvo do tujcev in drugih manjšin. Kot pozitivno pa je izpostavil, da je vse več oseb-
(Dalje na 2. strani)

Zvišati...

(Nadaljevanje s 1. strani)

nosti iz večinskega naroda, ki se odločno upirajo tem nevarnim pojavom in so tako v pomoč ogroženim skupinam.

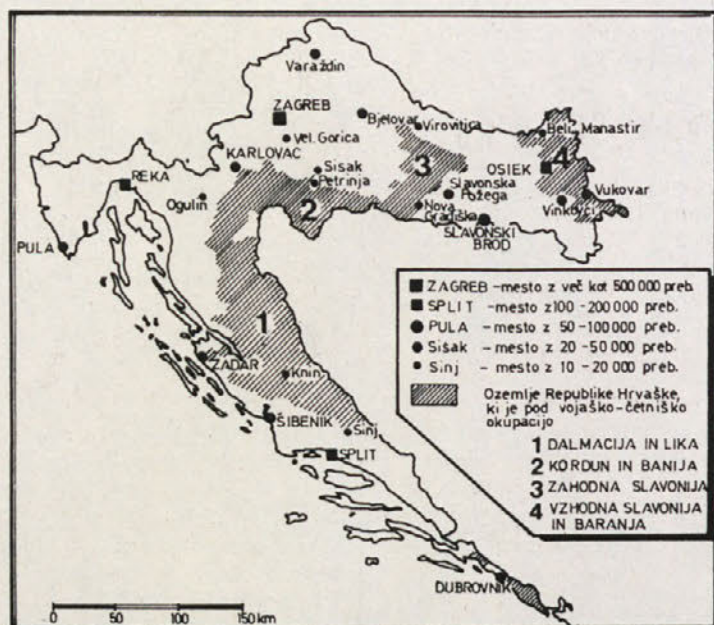
Glede položaja slovenske narodne skupnosti na Koroškem je Zwitter pozitivno ocenil ustanovitev javne dvojezične ljudske šole v Celovcu, ki so si jo morali priboriti starši preko ustavnega sodišča, ter dvojezične trgovske akademije. Ostro pa je kritiziral restriktivno politiko vlade v zvezi s financiranjem slovenske narodnostne skupnosti v primerjavi z drugimi evropskimi državami.

V zvezi s položajem gradiščanskih Hrvatov je Zwitter opozoril na uresničitev dolgotrajne zahteve manjšine po dvojezični gimnaziji z začetkom šolskega leta 1992/93. Zelo kritično je ocenil položaj madžarske narodnostne skupnosti, ki da nima skoraj nobenih pravic, sramoten pa da je položaj Romov in Sintov na Gradiščanskem in na Dunaju, saj ti niti niso priznani kot narodnostna skupnost. Edinole mesto Dunaj je lansko leto izpeljalo kulturno akcijo.

V Svečah poziv proti neofašizmu

Na letošnji tradicionalni spominski svečanosti ob spomeniku narodnega heroja Matije Verdnika-Tomaža in drugih žrtev nacističnega terorja prejšnje nedelje na sveškem pokopališču je predsednik Zveze koroških partizanov Janez Wutte-Luc v uvodnih besedah opozoril na ponovne pojave neonacizma in pozdravil ukrepanje avstrijskih oblasti proti njim. „Dolžnost vseh demokratov in antifašistov pa je, da vsak po svoji možnosti doprinese svoj delež v borbi proti neofašističnim pojavom in lažnivi propagandi, ki zastruplja demokratično in mirno sožitje med nami. To smo dolžni tudi vsem tistim, ki so za naš narod trpeli in umirali“, je zaključil Janez Wutte-Luc.

Slovesnosti se je udeležilo precejšnje število borcev, antifašistov in demokratov z obeh strani meje, s sloven-

Konfliktna območja na Hrvaškem, kjer živijo Srbi, in ki so predvidoma za namestitev mirovnih sil OZN.

Babić proti prihodu mirovnih sil v Krajino

Najnovije stanje krize v preostanku Jugoslavije označuje hudo nasprotje med vodstvi Srbov v Beogradu in Kninu. Po mirovnem načrtu Cyrusa Vancea, posebnega odposlanca generalnega sekretarja OZN, naj bi bile modre čelade nameščene na vseh kriznih področjih na Hrvaškem, kjer živijo Srbi in kjer so dejansko potekali najhujši spopadi.

Medtem ko je vodstvo Srbije, seveda pod silovitimi pritiski Evrope in ZDA, na

mirovni načrt pristalo, pa ga samozvani vodja Srbske kninske Krajine-odločno odklanja. Ob prihodu mirovnih sil bi se namreč iz Krajine morale umakniti vse enote zvezne (srbske) vojske in prostovoljne četniške sile, ki pa so po izjavah Babića edina garancija za varno življenje tamkajšnjih Srbov. Po maratonski seji preostanka zveznega predsedstva (40 ur), okrepljenega s predstavniki hrvaških Srbov in generali zvezne vojske, je bil mirovni načrt OZN sprejet, a v odstotnosti Milana Babića. Sporazum je podpisal predsednik skupščine Srbske Krajine Mile Paspalj, Babić pa je njegov podpis razglasil za neveljavnega. Že v ponedeljek pa je bil v Kninu velik miting nekaj tisoč krajinskih Srbov v podporo Babićevemu „NE“.

Srbija bi seveda, v kolikor bi z mirovnim načrtom mislila resno, Babića lahko disciplinirala. Treba bi bilo samo zapreti finančni dotok iz Beograda in odpoklicati vojsko, vendar tega ne stori. Milošević molči, problem z Babićem je v glavnem prepuščen vodji okrnjenega predsedstva Jugoslavije Črnogorcu Branku Kostiću. To že nekoliko kaže na Miloševićevo dvojno igro. Za umik vojske iz Krajine tudi ni četniški vojvoda Vojislav Šešelj.

Jože Rovšek

Sosvet je „pokopal“...

(Nadaljevanje s 1. strani)

o manjšinskem šolstvu in s tem v zvezi zahtevali, da se funkcija okrajnega šolskega nadzornika, kot jo imata dr. Anton Feinig in Franz Wiegeler, poviša v deželnega šolskega nadzornika. Za 25. februar pa je načrtovan sestanek članov sosveta z župani

dvojezičnih občin v zvezi z vprašanjem nadaljnjega razvoja dvojezičnih otroških vrtcev na južnem Koroškem.

V narodnostnem sosvetu za koroške Slovence pa je od zadnje seje dalje tudi nekaj novih obrazov. Kot zastopnika SPÖ sta prvič sodelovala dr. Ibounig in Ludvik Ogris, ki sta zamenjala župana Han-

zija Ogrisa in Othmarja Baurechta, že drugič pa je kot predstavnica ZSO sodelovala dr. Helena Verdel. Ker pa prejšnjemu predsedniku ZSO dipl. inž. Feliksu Wieserju po njegovi zavrnitvi funkcije odbornika preneha tudi članstvo v sosvetu, mora ZSO v naslednjem času imenovati še dodatnega novega člana.

Po Sloveniji

Vlada predlaga referendum o zaprtju JE Krško

LJUBLJANA, (STA). – Slovenska vlada predlaga, da se državljani Slovenije na referendumu odločijo o zaprtju Jedrske elektrane Krško do leta 1995. Skupščini bo predlagala, naj bi bil referendum 21. junija in naj bi potekal sočasno z volitvami. S tem bi namreč prihranili okrog 30 milijonov tolarjev, kolikor naj bi stala samostojna izvedba referenduma, je na današnji novinarski konferenci po seji vlade povedal podpredsednik vlade Leo Šešerko.

Vlada se je za referendum odločila zato, ker so tudi nekatere evropske države, kot so Švica, Švedska, Avstrija in Italija o zapiranju jedrskih objektov z referendumom za mnenje vprašale svoje državljane. Slovenska vlada se zaveda problemov, ki jih bo zaprtje JE Krško povzročilo Hrvaški in njenemu gospodarstvu, vendar so zaprtje nuklearke v Sloveniji predlagali, še preden se je pričela vojna na Hrvaškem.

Jedrska elektrana Krško

proizvede četrtno elektrike v Sloveniji, zato vlada hkrati pripravlja tudi projekt energetskega prestrukturiranja. Pripravili pa bodo tudi projekt postopnega zapiranja elektrane in predlog za trajno rešitev jedrskih odpadkov. Že sedaj pa je jasno, da bi za optimalno pripravo na zaprtje jedrske elektrane do konca leta 1995 rabili okrog 950 milijonov ECU.

Znano je, da so sosednje države zelo zainteresirane za zaprtje JE Krško in da je avstrijski parlament pred časom že odobril 45 milijonov šilingov pomoči Sloveniji za energetske prestrukturiranje, če se bo odločila za zaprtje nuklearke. Avstrijski ekološki sklad je s tem v zvezi pred nekaj tedni odobril sofinanciranje prvih petih projektov iz skupnega avstrijsko-slovenskega programa ekološkega prestrukturiranja Slovenije, je na novinarski konferenci povedal Franko Nemac, direktore Agencije za prestrukturiranje energetike v republici Sloveniji.

Slovenija odstopa od državne pogodbe?

„Niti s senčico ne želimo zatemniti izvrstnih odnosov z Avstrijo,“ je dejal slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel ob obisku avstrijske delegacije pod vodstvom podkanclerja dr. Erharda Buska v nedeljo v Ljubljani in s tem nekoliko presenetil javnost, saj je prav on šele pred dobrimi 14 dnevi ob obisku avstrijskega zunanjega ministra dr. Aloisa Mocka odločno poudaril, da ima „Slovenija svoje mesto v Avstrijski državni pogodbi.“

Sedaj, ob obisku Buska ter gospodarskega ministra dr. Schüssla, ki sta Sloveniji ponudila znatno gospodarsko pomoč, je bilo seveda v ospredju prizadevanje, da se pri avstrijskih gostih zbrise morebitni vtis, da so stališča Slovenije in Avstrije o vstopu Slovenije v Avstrijsko državno pogodbo preveč različna. Zato je Rupel po poročilu Slovenske tiskovne agencije tudi dodal, da Sloveniji pri tem vprašanju ne gre toliko za „tehnični vstop v ta dokument, marveč za dokazovanje upravičenosti Slovenije do pravnega nasledstva Jugoslavije.“

V zvezi z varstvom slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem in tudi na Štajerskem sta politika soglašala v tem, da je Evropska konferenca o varnosti in sodelovanju že izoblikovala ustrezna pravila zaščite manjšin ter da naj bi uporaba le-teh odslej postalo univerzalno pravilo

tako za varstvo manjšin v Avstriji kot tudi v Sloveniji.

Na srečanju delegacij so se med drugim dogovorili, da bo med obema državama treba skleniti nov trgovinski sporazum, katerega je avstrijska delegacija že predložila. Minister Schüssel je tudi napovedal, da je Avstrija pripravljena pomagati na infrastrukturnem in energetskem področju, kot na primer pri gradnji Savskih elektrarn in pri ekološki sanaciji termoelektrarne Šoštanj.

Referendum za neodvisno BiH bo 29. februarja in 1. marca

Referendum za neodvisnost Bosne in Hercegovine bo 29. februarja in 1. marca. Tako so se odločili po maratonskem zasedanju v Skupščini Bosne in Hercegovine. Vprašanje na referendumu se bo glasilo: „Ali ste za suvereno in neodvisno državo Bosno in Hercegovino, državo enakopravnih državljanov in narodov, ki v njej živijo?“

Za referendum so glasovali predstavniki vseh strank razen predstavnikov Srbske demokratske stranke, ki so pred glasovanjem zapustili skupščinsko dvorano.

Slovenija nosi odgovornost za pomoč koroškim Slovincem!

(Nadaljevanje s 1. strani)

skega telesa, ki bo dejansko upošteval vse dejavnike koroških Slovincem, ki bo demokratično telo in ki predvsem ne bo organ ene organizacije, ki bi preglasovala in izrinjala drugo oz. druge organizacije. Razpravo o tem predlogu bo ZSO sprožila že na jutrišnjem sestanku KOKS, tako da bo od NSKS odvisno, ali bo prišlo do nujno potrebnega dialoga znotraj slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem.

Odločen protest proti škandaloznemu sklepu KOKS Narodnega sveta (kot smo poročali, so „priporočilo“ izglasovali skoraj izključno člani predsedstva NSKS, ki pa so hkrati nastopali v imenu KKZ in EL, ter udeleženci, ki sploh niso člani tega enostranskega odbora) je medtem zajel vso slovensko javnost. Ogorčenost med koroškimi Slovenci, med posamezniki, skupinami, organizacijami itd. je dosegla tako razsežnost, da so NSKS, KKZ in EL soočeni z najhujšimi očitki. Zunanji znak za povsem zavoženo situacijo je napoved poslovdje KOKS NSKS in hkrati tajnika NSKS mag. Pipa, da je za jutri, 6. februarja sklical novo sejo ter da je zadržal sklepe prejšnje seje!

Predsednik ZSO dr. Marjan Sturm je v zvezi s sklepi Koordinacijskega odbora NSKS glede priporočila za razdelitev sredstev za obe osrednji organizaciji (5,8 milijona šilingov za NSKS in „nt“, samo dva milijona za ZSO, vključno s Slovenskim vestnikom – op. ured.) poudaril, da tak predlog nedvoumno meri v to, da bi se razmere znotraj slovenske narodnostne skupnosti s pomočjo financ radikalno spremenile.

Pismo ZSO najvišjim politikom v Sloveniji

Dr. Marjan Sturm je zato stališče ZSO že posredoval tudi najvišjim politikom v Sloveniji, začenši pri predsedniku predsedstva Republike Slovenije Milanu Kučanu, preko predsednika slovenske skupščine dr. Bučarja, predsednika zunanjepolitičnega odbora skupščine Slovenije Matjaža Šinkovca, do ministra za Slovence po svetu dr. Janeza Dularja.

V pismu je poudarjeno, „da ZSO izhaja iz prepričanja, da odgovornost za pomoč koroškimi Slovincem nosi Republika Slovenija in si zato tudi ne moremo predstavljati, da bi Slovenija sprejela tak finančni predlog, kaj šele, da bi tak KOKS smatrala za predstavniško telo koroških Slovincem“.

Sturm v pismu najvišjim politikom v Sloveniji tudi zagotavlja, da se ZSO zavzema za koordinacijo, toda za tako, ki enakopravno upo-

števa vse dejavnike koroških Slovincem. Slovenija pa da je odgovorna, „da na Koroškem podpira modele, ki bodo združevali, ne pa tistih, ki razdirajo in dele narodne skupnosti silijo v izolacijo in asimilacijo“.

Razočaranje in ogorčenje nad nerazumljivim postopanjem KOKS Narodnega sveta je izreklo veliko število organizacij slovenske narodnostne skupnosti, ki so vse pristojnemu ministrstvu v Ljubljani oddale natančen proračun za dejavnosti v letu 1992, v „priporočilu“ pa niso upoštevane niti z enim šilingom. Tako tudi ni upoštevana Zveza slovenskih izseljencev, ki letos pripravlja vrsto spominskih prireditev ob 50. obletnici izгона koroških Slovincem, da o Zvezi slovenskih žena, Zvezi koroških partizanov itd. sploh ne govorimo. Zato pa je KOKS „priporočil“ dodelitev kar 3,5 milijona šilingov stranki EL in neki politični akademiji, ki še niti ni ustanovljena.

Ogorčenje je tudi v vrstah Slovenske športne zveze, ki združuje vse pomembne športne organizacije na Koroškem. SŠZ na sejo KOKS NSKS sploh ni bila povabljen, ampak načrtno izrinjena. KOKS NSKS pa je za šport priporočil milijon šilingov, prejemnik tega denarja pa je ostal neznan, pri tem pa gre očitno za organizacijo, ki prav tako še niti ne obstaja.

Slovenski socialdemokrati za reprezentativno telo

Za predsednika novoustanovljene Delovne skupnosti „Avstrijske narodnosti v SPÖ“ prof. Tomaža Ogrisa sta ZSO in NSKS še vedno legitimna zastopnika slovenske skupnosti na Koroškem. Poskus izrivanja ene od teh osrednjih političnih organizacij je po mnenju Ogrisa nedopusten in bi povzročil negativne posledice za vso slovensko narodno skupnost, predvsem pa je zanj sporen trenutni sestav Koordinacijskega odbora. S tem v zvezi je predsednik slovenskih socialdemokratov v radij-

Tomaž Ogris: „Ta KOKS ni reprezentativen!“

skem intervjuju kritično pripomnil, da sedanja slovenska vlada skuša posredno in neposredno vplivati na notranjo politiko koroških Slovincem.

Predlog Tomaža Ogris za izhod iz krize je sličen predlogu ZSO: sestaviti bo treba novo reprezentativno, usklajevalno in morda celo zastopstveno telo, v katerem bodo združeni vsi pomembni dejavniki koroških Slovincem.

Na osnovi prepričanja

Kot predsednik Slovenskega šolskega društva pa je dr. Avguštin Malle poudaril, da bo ob vsem prizadevanju tudi v bodoče težko uveljaviti nesporna načela, ki bi omogočala razdelitev razpoložljivih sredstev. Manjka širša razprava o prioritetah v družbenem življenju narodne skupnosti in tako ni čudno, da prihaja do pojavov nestrpnosti.

„O smislu in upravičenosti manjšinskih organizacij in ustanov na vzgojnoizobraževalnem področju je treba prepričevati še druge. Neko merilo pri tem je odločitev staršev („uporabnikov“), ki je za veliko večino vsakokrat povezana z znatnimi finančnimi bremenmi. Odločitev „baze“ za neko dejavnost oziroma ponudbo naj bi bila kriterij tudi pri delitvi sredstev.“

Razumem, da so pomembni tudi poslovnik, posebno tam, kjer so prepiri in ni mogoče doseči soglasja. Vendar bo perspektivne oblike dela možno doseči le na osnovi prepričevanja. Poleg tega bo treba resneje pripravljati načrte, jih dopolnjevati s potrebnimi kalkulacijami in dati prizadetim osebam možnost preverjanja namenske porabe sredstev, kajti nekateri menijo, da nosilci vzgojnoizobraževalnih dejavnosti delajo celo profit. Tudi manjšinska družba se mora zavdati, koliko „stane“ vzgojnoizobraževalna dejavnost po osebi. Potem lahko odloči, ali je taka dejavnost smiselna, obenem pa oceni tudi posledice njenega ukinjanja,“ je zaključil dr. Avguštin Malle.

Dr. Avguštin Malle: „Pojavi nestrpnosti“

OBZORNİK

Rusija napovedala priznanje v KEVS le opazovalka!

Tudi minuli teden se je nadaljeval proces mednarodnega priznavanja Slovenije. Nov pomemben korak v tej smeri je bila vključitev Slovenije v delo Konference o evropski varnosti in sodelovanju, zaenkrat sicer še s statusom opazovalke. Po sestanku KEVS v Pragi 30. in 31. januarja je slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel na tiskovni konferenci izrazil zadovoljstvo z doseženim statusom Slovenije, ob tem pa dejal, da upa, da bodo nova priznanja, predvsem s strani Rusije, ki je tozadevno odločitev že sprejela, omogočila čimprejšnjo polnopravno članstvo. Opozoril je tudi na nelogično situacijo, da je članica KEVS tudi Jugoslavija, saj bi bilo bolj pravično, če bi na temelju priznanja vseh republik omogočili njihovo vključitev v omenjeno organizacijo.

V okviru prizadevanj za dejansko spremembo položaja Slovenije pa je sodil tudi obisk predsednika vlade Lojzeta Peterleta 27. januarja v Bonnu. Pogovori s kanclerjem Kohlom so bili namenjeni predvsem gospodarskemu sodelovanju, saj je Nemčija največji slovenski ekonomski partner. Peterle je opozoril na potrebo slovenskih podjetij po dokapitalizaciji in ob tem povsem konkretno povedal, da bi slovenska industrija potrebovala za prve projekte približno 300 milijonov mark kapitala. Ta vprašanja naj bi preučila posebna nemška vladna gospodarska delegacija, ki bo v februarju obiskala Slovenijo. Povabilo za obisk pa je sprejel tudi kancler Kohl.

Vključevanje Slovenije v svetovne gospodarske tokove je bila tudi poglavitna naloga slovenske delegacije na svetovnem gospodarskem forumu v Davosu. Srečanja v Švici so se udeležili kar trije pomembni slovenski predstavniki, predsednik predsedstva Milan Kučan, premier Lojze Peterle ter Janez Drnovšek.

Gospodarstvo vse bolj v krizi

Da bi Slovenija resnično potrebovala gospodarsko pomoč, kažejo tudi opozorila o nadaljnjem upadanju proizvodnje, pa tudi o rasti brezposelnosti. Neugodna so tudi inflacijska gibanja. Po uradnih podatkih je bila januarska inflacija 10 odstotna.

Minuli teden pa se je spremenil tudi uradni tečaj tolarja, njegova vrednost pa se je v primerjavi s tujimi

valutami zmanjšala za približno 19 odstotkov!

Ponovno so se sestali tudi predstavniki sindikatov, vlade in gospodarske zbornice. Sindikalisti so postavili pogoje za začetek pogajanj predvsem zato, ker se gmotni položaj delavcev zaradi nespoštovanja kolektivnih pogodb in zaradi zakona o plačah izrazito slabša. Svoje zahteve pa so izrazili tudi predstavniki gospodarske zbornice, ki niso več pripravljeni sodelovati v pogovorih o socialnem partnerstvu, če vlada ne bo pripravila ustrežnejšega programa gospodarske politike in nove celovite bilance javne porabe.

Kdaj bodo volitve?

Potem ko so Zeleni Slovenije zapustili koalicijo, ki bi podprla Janeza Drnovška za novega predsednika vlade, in oznanili, da si bodo prizadevali predvsem za nove volitve, je javnost s pozornostjo pričakovala rezultat sestanka predstavnikov strank o novi volilni zakonodaji, vendar pogovor 30. januarja, ki ga je vodil Dušan Plut, ni prinesel nobenega sporazuma. Znova se je potrdila razdelitev strank v dva bloka, od katerih se prvi nagiba k proporcionalnemu volilnemu sistemu z le nekaj elementi večinskega sistema, v drugem pa si prizadevajo za kombiniran sistem. V prvi skupini so liberalni demokrati, socialdemokrati prenovitelji (SDP), socialisti, Zeleni, socialdemokrati in liberalci, v drugi pa krščanski demokrati, narodni demokrati, Kmečka zveza in demokrati. Sestanek se je končal le z dogovorom, da vsaka skupina pripravi svoj predlog volilnega sistema.

Novi spor Peterle-Rupel

Podoba minulega tedna pa so oblikovali še nekateri drugi dogodki. Spet je prišlo do spora med premierom Peterletom in zunajim ministrom Ruplom. Tokrat je vzrok Ruplov očitok, da premier pripravlja svoj obisk v ZDA mimo zunanjega ministrstva in mimo slovenskega predstavnika v Washingtonu Ernesta Petriča.

Ob koncu še bolj razveseljiva vest: slovenski zračni prostor je od 30. januarja tudi dejansko odprt, saj so se letala Adrie Airways vrnila na matično letališče in začela leteti na rednih linijah. Ena od novih linij bo tudi povezava s Tirano.

Cankarjev dom februar 1992

Četrtek, 6. 2. ob 19. uri, Štišova dvorana: **Literarni večer ob slovenskem prazniku**

Petek, 7. 2. ob 20. uri, Gallusova dvorana: **Proslava slovenskega kulturnega praznika in slavnostna podelitev Prešernovih nagrad – vstop z vabami**

Sobota, 8. 2. in nedelja 9. 2. ob 20. uri, Kosovelova dvorana: D. Jovanović: **Življenje plejbojev**, uprizoritev študentov AGRFT

Nedelja, 9. 2. ob 17. uri, Gallusova dvorana: E. Kalman: **Kneginja Čardaš** – opereta, SNG Maribor

Torek, 11. 2. ob 19.30 uri, Kosovelova dvorana: **Mladi mladim** v sodelovanju z GML: Andreja Kovačič, sopran, Mojca Pucelj, klavir, Sončni kvartet

Sreda, 12. 2. ob 19.30 uri, dvorana Slovenske filharmonije: **Zvoki šestih strun – Istvan Römer, kitara – Zagreb**

Četrtek, 13. 2. in petek, 14. 2. ob 19.30 uri: **Koncert orkestra slovenske filharmonije**, oranžni abonma I., II., dirigent Tadeus Wojciechowski, solist Andrzej Ratusinski, klavir

Četrtek, 13. 2. ob 21.30 uri, Klub CD: **Ciganske pesmi in romance**

Prizadevni organizatorji v Glasbeni mladini ljubljanski so prišli na originalno idejo: povezali so najpomembnejša ljubljanska prizorišča bogate zapuščine arhitekta Jožeta Plečnika z besedo in glasbo. Vsebinsko zasnovo tako nastale „Plečnikove transverzale“ je izdelal slovenski violočelist in lutkar Edi Majaron. Patronat je prevzela skupščina mesta Ljubljane, pokrovitelj je Zavarovalna skupnost Triglav.

Transverzala zajema deset prizorišč, na katerih se bodo enkrat mesečno vrstili nastopi. Na treh, v Križankah, v cerkvi sv. Cirila in Metoda za Bežigradom in v cerkvi sv. Frančiška v Šiški, so nastopi že bili. Prav na Plečnikov rojstni dan, 23. januarja je bil v znameniti Plečnikovi mojstrovini, cerkvi sv. Michaela na Barju, nastop znanega Gallusa

Consorta iz Trsta, ki je na baročnih instrumentih v glavnem izvajal baročno glasbo. Igralec Robert Waltl je bral odlomke iz del F.S. Finžgarja in Bojana Štiha, ki sta jih napisala o Plečniku.

20. februarja bo v stavbi Zavarovalne skupnosti Triglav na Miklošičevi 19 (poznano Plečnikovo stopnišče z nepogrešljivimi stebri) koncert harfistke Mojce Zlobko in flautista Cveta Kobala. O svojih pogledih na arhitekturo našega časa bosta spregovorila dr. Peter Krečič in dr. Damjan Prelovšek. Koncerti se bodo nadaljevali na Plečnikovih mojstrovinah na Ustavnem sodišču R Slovenije (marca), v Narodni univerzitetni knjižnici (aprila), na Žalah (maja), na Šancah ljubljanskega gradu (tudi maja) in na stadionu Olimpija (junija).

Lovro Sodja

Jepa-Baško jezero obhaja 70-letnico

S povečano dejavnostjo želi SPD „Jepa-Baško jezero“ obhajati 70-letnico obstoja. Uvod jubilejnih prireditev je bilo „Srečanje ob novem letu“ pri Pušniku v Ločah. Družabni večer je prabil kar lepo število članov in prijateljev v ta prijetni, domači krog.

Po pozdravnih besedah predsednice je društveni moški zbor zapel nekaj pesmi iz svojega obširnega programa. Nato je režiser Miha Dolinšek predvajal nagrajena mladinska filma „Prvi sneg“ in „Še upanje“, ki sta pri občinstvu našla veliko priznanja pri občinstvu. To pa še posebno zato, ker igra v enem filmu glavno vlogo študentka Nadja Ulbing, ki je doma iz Loč. Večer so popestrili tudi še Trije kralji iz Loč in Ledinc in moški trio s pesmimi iz pastirske igre. Društvo je pripravilo povrh še majhno pogostitev vseh navzočih in s tem poskrbelo za pravo domačnost tega srečanja.

V soboto, 25. januarja pa je sledil literarni večer v farovžu na Pečnici pod naslovom „Branje iz del domačih pesnic in pesnikov“. Na tem so se domači publiko, ki je do kraja napolnila farovško dvorano, predstavili s svojimi pesmimi in spisi Dorli Hammerschall, Rozka Petschnig in Franc Černut. Za glasbeni okvir so poskrbeli učenci glasbene šole z igranjem na citrah, prečni flauti ter kitari. Celotni večer pa je posnel tudi celovški radio.

Z zadovoljstvom je pred-

sednica Ani Lesjak v svojem pozdravu omenila dejstvo, da so tudi med domačini ljudje, ki se ukvarjajo s pisanjem in pesnikovanjem ter to svoje dejanje predstavijo tudi javnosti.

Dorli Hammerschall piše predvsem za otroke, za mladino pa tudi za razna slavnja, obletnice in podobno. Vsebinsko je sočna, lahkotna, kot veselo zuboreči planinski potoček in tudi jezik se temu prilagaja. Rada tudi piše v narečju, kar zveni še bolj prirsčno. Pesmi Rozke Petschnig imajo resnejšo vsebino in vzpodbujajo človeka k razmišljanju. Tematika je vzeta iz vsakdanjosti, sega pa tudi v pretekle čase, se dotika domačega okolja – čestokrat ima socialno ozadje dandanašnjega časa. Zavetost za narodno problematiko, ogroženo okolje in človekovo notranjost z rahlo otožnostjo je razbrati iz podanih pesnitev Franca Černuta. Vmes pa napiše vmes pa tudi kako zabavno, morda tudi prav hudomušno pesem, za kako posebno priliko.

To literarno branje zasluži dobro oceno, saj je bilo vsebinsko za vsakega dojemljivo.

F.Č.

CITAT

„Narodni svet, kot ustanova, mislim da ni ogrožen, ker lahko izhaja z enim, maksimalno dvema nastavljenecema. V precejšnih težavah in pravzaprav ogrožen pa je naš časopis „Naš tednik“, ki mora letno delati z deficitom med 4 do 4,5 milijona šilingov.“

Tajnik NSKS mag. Marjan Pipp v tv-oddaji „Dober dan, Koroška“

Kmetijska zbornica – pomanjkljiv proračun

Skupnost južnokoroških kmetov je na zadnjem zasedanju koroške kmetijske zbornice v Celovcu vložila predlog, na podlagi katerega bi bile kmetice s 1. januarjem 1992 – če izpolnjujejo ostale pogoje – upravičene prejemanja pokojnine, neodvisno od tega, koliko so doslej vplačevale. Morebitno razliko pa bi morali vplačati v pokojninski sklad iz javnih sredstev, se pravi deželna vlada kot tudi ministrstvo za kmetijstvo.

Odbornika SJK Janko Zwitter in dipl. inž. Štefan Domej sta na tem zasedanju vložila tudi predlog v zvezi s predvidenim vstopom Avstrije v Evropsko skupnost ter v GATT. Zbornična svetnika sta s tem v zvezi zahtevala od koroške zbornice boljše informacijo kmetov in objektivno analizo o možnih posledicah za koroško kmetijstvo. Slednje predvsem zaradi tega, da bi kmetje lahko pravočasno in učinkovito reagi-

rali na novo, bistveno spremenjeno situacijo.

Nadaljnja pomembna točka zasedanja kmetijske zbornice je bila razprava in sklep o proračunu za leto 1992. Pri tem je zopet postalo očitno, da odgovornim doslej ni uspelo doseči višje dotacije s strani dežele in zveznega proračuna, kar pa pomeni, da mora koroška kmetijska zbornica leto za leto načenjati lastne rezerve.

Nezadovoljiva je tudi proračunska postavka za Kmečko izobraževalno skupnost (KIS) s 50.000 šilingi. SJK je zahtevala 200.000 šilingov, povsem upravičeno zahtevo pa so ostale frakcije kljub obsežni utemeljitvi zavrnile. Zbornični svetnik Štefan Domej: „V minulem letu in tudi letos smo razvili zelo močno aktivnost, predpogoj za tako svetovalno dejavnost pa so sredstva. Kmetijska zbornica ima tu svojo odgovornost in obveznost!“

„DieKärntner“ v Ljubljani: priprave so v polnem teku

Generalni direktor „DieKärntner“ Michael Krainz je na letni bilančni konferenci povedal, da priprave na razširitev obstoječega predstavništva v Ljubljani potekajo po načrtu, da pa so dogodki v Sloveniji v letu 1991 močno vplivali na zunanjo politiko te koroške banke. Kot glavno nalogo je generalni direktor denarnega inštituta Michael Krainz imenoval ohranitev obstoječih stikov s strankami, posli na področju financiranja izvoza pa da so omejeni, ker ni ustreznih administrativnih in deloma tudi zakonskih pogojev. Bilančna vsota „DieKärntner“ je leta 1991 znašala 19,87 milijarde šilingov, banka pa ima na Koroškem skupno 53 poslovnih mest s 624 sodelavci.

Caritas odprla svetovalnico

Koroška Caritas je v Beljaku odprla svetovalnico za ljudi, ki imajo probleme z alkoholom, zdravili in mamilii. Svetovalnica je v Karlgasse 3, telefon (04242)21352 ali (0463)5556018, govornilne ure pa so vsak torek od 8. do 12. ure ali po dogovoru.

Slovenski kulturni praznik – praznik slovenske besede

danes, v sredo 5. februarja 1992, ob 19.30 uri v veliki dvorani v Evropski hiši, Reitschulgasse 4 v Celovcu

Iz svojih del berejo:

Maja Haderlap, Fabjan Hafner, Gustav Januš, Florjan Lipuš

Igra kitaristka: Janja Kassi
Moderator: Miha Vrbinč

KULTURNE
NOVICEUmrl skladatelj
Ubaldo Vrabec

V Izoli je v 87. letu starosti umrl skladatelj Ubaldo Vrabec. Rojeni Tržičan, ena najmarkantnejših osebnosti v sodobni slovenski glasbi, je v svojem dolgoletnem ustvarjalnem opusu med drugim napisal sedem simfoničnih del, komorne skladbe in kantate, veliko izbornih skladb za pevske zборе, pet maš v slovenskem jeziku in v visoki starosti še slovensko opero „Tolminski punt“. Uglasbil je tudi Prešernovo Zdravljico, ki so jo pred njim uglasbili že številni skladatelji, vendar je prav njegova najbolj znana. Pogreb Ubaldina Vrabca je bil preteklo sredo v Trstu, udeležili pa so se ga tudi zastopniki slovenskih kulturnih organizacij na Koroškem.

Dragi bralci

V našem poročilu o občnem zboru MePZ Podjuna-Pliberk v predzadnji številki Slovenskega vestnika je prišlo do malenkostne napravnosti. Za namestnika blagajničarke je bil izvoljen Karl Žlinder, za obveščanje javnosti in stike z drugimi društvi in stike z drugimi društvi pa je do zdaj bila že odgovorna ravnateljica Irena Žele, ki ji bo odslej najprej pomagal še podpredsednik Milan Piko. Hvala za razumevanje!

„Avstrija naj
resno skrbi
za svoje
manjšine!“

„Republika Slovenija zaradi svoje težke ekonomske situacije ne more tako intenzivno podpirati svoje manjšine v Avstriji, zato mora to vlogo prevzeti Avstrija. Ta je dolžna skrbeti za svoje manjšine, pa naj so to Slovenci, Hrvati, Madžari, Čehi, Slovaki, Romi in Sinti“.

S temi besedami je poslanka Zelene alternative v avstrijskem zveznem parlamentu mag. Terezija Stoisić pozvala Avstrijo oz. zvezno vlado, naj pomaga slovenskim organizacijam na Koroškem, ki se zaradi izostanka podpore iz Slovenije srečujejo s težkimi finančnimi problemi.

Razpravo o finančni podpori Avstrije pa je govornica za manjšine pri ZAL ocenila kot „sramotno in škandalozno za Avstrijo“. Temu je še dodala, „da ne verjame, da obstaja še kakšna demokratična in gospodarsko tako močna država, ki bi svojim manjšinam odmerila manjšo podporo kot Avstrija“.

Delavska zbornica
praznuje 70-letnico

Koroška delavska zbornica praznuje letos svojo 70-letnico. Ob tej priložnosti bodo organizirali vrsto prireditev, na katerih želijo prikazati široko dejavnost tega javno-pravnega zastopstva koroških delojemalcev. Delavska zbornica šteje trenutno blizu 150.000 članov, letno pa je v stiku s približno 100.000 ljudmi.

Predsednik Josef Quantschnig je na tiskovni konferenci predstavil novosti in spored prireditev v jubilejnim letu, hkrati pa je tudi opozoril na spremembe v zakonu o delavski zbornici, ki med drugim predvideva izboljšave na področju servisnih uslug, kot je to na primer sedaj obvezna pravna pomoč delojemalcem v delovno- in socialnopravnih zadevah. S tem v zvezi je delavska zbornica izdala servisno brošuro (slika zgoraj), ki jo lahko naročite pri Delavski zbornici/Arbeiterkammer, Bahnhofplatz 3, 9020 Celovec/Klagenfurt.

Delovni posvet SPZ

Pretekli teden so se odborniki SPZ in zastopniki društev srečali na delovnem seminarju v Medijskih toplih. V soboto so se v delovnih krožkih posvetili predvsem organizacijskim zadevam, ki včasih tečejo nekoliko nekoordinirano. Predstavniki društev so izrazili svojo kritiko (ali pohvalo) nad

delovanjem centrale in želje za bodoče bolj načrtno delo. Po eni strani naj se centrale ne vmešavajo v delovanje društev, po drugi pa si društveniki želijo, da bi njihovo delo bolj pozorno spremljali, da ne bi prihajalo do nepotrebnih časovnih navzkrižij. Poudarili so tudi, da naj bi delovanje usmerili bolj v kakovost in manj v številčnost prireditev. Kulturno ustvarjanje naj bi bilo v veselje, ne sme pa postati dolžnost ali celo obremenitev.

Ker se je v preteklih letih kulturna dejavnost preusmerila predvsem v projektno delo in ker ta način zahteva nekoliko drugačne pristope, je v nedeljo predaval generalni tajnik avstrijskega združenja avtonomnih kulturnih skupin (IG Kultur Österreich) dr. Gröchenig o projektne načrtovanju ter o možnostih financiranja. Želja udeležencev je bila, da bi organizirali še več izobraževalnih prireditev in seminarjev.

Pri Tislerji v Sentjanžu

Zaradi izrednega
zanimanja
ponovitev
v petek, 14. februarja ob
20. uri!

**Naročite
in širite
„Slovenski
vestnik“**

HEUTE **SLOVENSKI**
IM Die Seite **VESTNIK**
für unsere deutschsprachigen Leser/innen

„Aus“ für Pernthaler-Modell!

Das sogenannte Pernthaler-Modell einer öffentlich-rechtlich organisierten ethnischen Kammer als Vertretungskörper für die Kärntner Slowenen ist vom Tisch!

Nachdem die Zahl der Befürworter des Modells innerhalb der Volksgruppe auf einige wenige, national ausgerichtete Organisationen zusammengeschrumpft war, zeigten auch die politischen Parteien im Rahmen der letzten Sitzung des Beirates für die slowenischen Volksgruppe in Klagenfurt/Celovec kein besonderes Interesse mehr, die Verwirklichung des Modells anzustreben. Die Debatte wurde daher ohne Abstimmung und Ergebnis beendet, mit einer neuerlichen Befassung des Beirates

ist nach dem Stand der Dinge in absehbarer Zeit nicht mehr zu rechnen.

Entscheidend für das „Aus“ war auch die Stellungnahme des Verfassungsdienstes beim Bundeskanzleramt. In diesem wird festgehalten, daß Minderheitenfragen in die Kompetenz des Bundes fallen.

Die Ausarbeitung des Modells einer öffentlich-rechtlichen ethnischen Kammer war seinerzeit von Ex-Landeshauptmann Dr. Haider dem Innsbrucker Universitätsprofessor Dr. Pernthaler übertragen worden. Als einzige Befürworter sind nach rund eineinhalbjähriger Diskussion der Rat der Kärntner Slowenen und die national ausgerichtete Einheitsliste/Enotna lista übriggeblieben.

„Koordinationsausschuß“ im
Kreuzfeuer schärfster Kritik

Der sogenannte „Koordinationsausschuß der Kärntner Slowenen“, der durch seine skandalöse „Empfehlung“ über die Aufteilung von Förderungsmitteln aus Slowenien für die slowenische Volksgruppe in Kärnten ins Kreuzfeuer schärfster Kritik geraten ist, hat seine Beschlüsse zurückgenommen. Unter dem Druck der gesamten slowenischen Öffentlichkeit wurde für kommenden Donnerstag eine neuerliche Sitzung einberufen, in der ein nach sachlichen, und nicht wie zuletzt nach rein politisch-ideologischen Gesichtspunkten erstellter Vorschlag ausgearbeitet werden soll. Dafür wollen jedenfalls die Vertreter des Zentralverbandes, des Slowenischen Kulturverbandes, des Slowenischen Sportverbandes und anderer selbständiger Organisationen, die diesmal an der Sitzung teilnehmen werden, Sorge tragen.

Wie berichtet, hatte der vom Rat der Kärntner Slowenen dominierte „Koordinationsausschuß“ eine „Empfehlung“ an die slowenische Regierung weitergeleitet, die eine vollkommen einseitige Förderung der Volksgruppe vorgesehen hatte. Der Vorschlag gipfelte darin, daß der Rat der Kärntner Slowenen (inkl. der Wochenzeitung Naš tednik) für 1992 rund 5,8 Millionen Schilling, der Zentralverband (inkl. der Wochenzeitung Slovenski vestnik) jedoch nur 2 Millionen Schilling an Förderung erhalten sollte. Die abenteuerliche Begründung: der Rat sei in der Volksgruppe stärker verankert, die Öffnung des Zentralverbandes gegenüber der deutschsprachigen Bevölkerung nehme dem Zentralverband den Status einer ausschließlichen Volksgruppe-

norganisation, der Slovenski vestnik habe weniger bezahlte Abonnements als der Naš tednik, usw.

Auch bei der Empfehlung für die Dotierung der beiden zentralen Kulturorganisationen wurde ähnlich selbstherrlich vorgegangen: dem Christlichen Kulturverband wurde – diesmal ohne jegliche Begründung – mit 1,7 Millionen Schilling eine um fast ein Drittel höhere Förderung zuerkannt als der zweiten zentralen Kulturorganisation, dem Slowenischen Kulturverband.

Skandalös auch der „Budget“-Ansatz für die Einheitsliste/Enotna lista: der slowenischen Regierung wurde allen Ernstes der Einstieg in die österreichische Parteienfinanzierung empfohlen. Konkret wurde Peterle und Co. mitgeteilt, sie hätten für die EL, die ja seit 1991 eine österreichische politische Partei ist, 3,5 Millionen Schilling auf den Tisch zu blättern!

Auszeichnung
für Wiplinger

Vergangenen Donnerstag wurde in Wien Peter Paul Wiplinger vom österreichischen Bundespräsidenten mit dem Berufstitel Professor ausgezeichnet. Die Würdigung wurde Wiplinger für sein bisheriges künstlerisches und kulturelles Gesamtschaffen, für seine Tätigkeit in verschiedenen Organisationen (PEN-Club, Österreichisch-kroatische Gesellschaft u.a.), seine langjährige Arbeit an der Herstellung überregionaler und internationaler Kontakte, sowie für sein Eintreten für den Schutz ethnischsprachlicher Minderheiten in Österreich und Europa zu teil.

Datum	Kraj	PRIREDTVJE	Prireditelj
Sreda, 5. 2. 20.00	pri Joklnu v Celovcu	Nastop kantavtorja Iztoka Mlakarja, spremlja: David Suligoj	KD pri Joklnu
Sreda, 5. 2. 19.30	v Domu v Tinjah	Literarni večer – iz svojih del berejo Cvetka Lipuš, Štefka Vavti, Fabijan Hafner in Kristijan Močilnik	Dom v Tinjah
Sreda, 5. 2. 19.30	v Evropski hiši v Celovcu	Slavnostna prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku – sodelujejo: Florjan Lipuš, Fabijan Hafner, Gustav Januš, Maja Haderlap ter učenci Glasbene šole na Koroškem; moderator: Miha Vrbinč	SPZ in KKZ
Sreda, 5. 2. 18.00	v Mohorjevi knjigarni v Celovcu	Otvoritev razstave „Planine v sliki“	Slovensko planinsko društvo Celovec
Sreda, 5. 2. 19.00	v Domu v Tinjah	Odpri razstave del dijakov in dijakinj ZG in ZRG za Slovence	Galerija Tinje
Četrtek, 6. 2. 19.30	v gostilni Juenna v Čeplčah	„Delaj reklamo za neposredno prodajo (Wird oder stirbt)“ – Predavanje-film-diapozitivi s KIS in DI Maria Hofer	KIS
Petek, 7. 2. 19.00	pri Joklnu v Celovcu	10. oktober – meditativna multi-medija-dokumentacija Frica Klemenjaka	KD pri Joklnu
Sobota, 8. 2. 14.30	v Domu v Tinjah	Literarni popoldan: F.M. Dostojewski (1821-1881); predava: R. Neuhäuser (nem.)	Dom v Tinjah
Sobota, 8. 2. 19.30	v kulturnem domu v Šentprimožu	20. jubilejni ples „Danice“ – igra ansambel Braneta Klavžarja	SPD Danica
Ponedeljek, 10. 2. 19.30	IFF-center, Sterneckstr. v Celovcu	Ženske pripovedujejo – 5. večer, tema: Nizozemska	Projektna skupina žensk v Celovcu
Ponedeljek, 10. 2. 9.00	v Domu v Tinjah	Nemščina za Slovence – jezikovni tečaj za udeležence z nekim znanjem nemščine (do 14. 2.)	Dom v Tinjah Kat. prosveta, Delavska univerza Celje
Torek, 11. 2. 19.30	v Domu v Tinjah	„Evropska dediščina in njena raznolikost“ – predavata: dr. Peter Jankowitsch in dr. Andreas Khol; vodja diskusije: dr. Reginald Vospernik	Dom v Tinjah
Petek, 14. 2. 20.00	v farnem domu v Šentjakobu	1. ples Višje šole za gospodarske poklice Šentpeter – igra ansambel Drava	Združenje staršev
Petek, 14. 2. 19.30	Dom v Tinjah	Informacijski večer – gradnja sončnega kolektorja v lastni režiji (nem.)	Dom v Tinjah
Sobota, 15. 2. 9.00–17.00	v Domu v Tinjah	Tečaj za čebelarke in čebelarje, predavatelj: DI. Matevž Krassnik, inž. F. Šivic	Dom v Tinjah
Nedelja, 16. 2. 19.00	pri Florjanu v Vogrčah	„Nič proti ženskam“ – pevski koncert Nastopajo: Ženski zbor iz Radovljice, „Vaščani pojo“ iz Bilčovsa, MPZ „Folti Hartman“	SPD Edinost Piberk

RAZSTAVE

CELOVEC

- Pri Joklnu – Bogdan Borčić, jedkanice
- Galerija Carinthia – razstava ob 100. letnici rojstva Maxa Ernsta
- Galerija H-Punkt, Salmstraße 4 – sodobni lesorezi iz Slovenije (Štefan Galič, Lendava – do 22. 2.)
- Mohorjeva galerija – Planine v sliki (otvoritev 5. 2. 18.00, do 28. 2.)

VRBA

- Casineum – razstava Sylvije Puschl-Schliefnig

Višja šola za gospodarske poklice v Šentpetru

VPISOVANJE

v višjo in gospodinjsko šolo bo letos med 17. in 29. februarjem.

Možnost izobraževanja na dveh šolah:

Gospodinjska šola je namenjena 9. šolskemu letu in je močno življenjsko orientiran zaključek obveznega šolanja. Zato daje poseben poudarek praktičnim predmetom: Računalništvu, Predelavi besedil, Kuharstvu in strežbi, Gospodinjstvu, Predelavi tekstilij.

Višja šola za gospodarske poklice vodi v petih letih do mature in s tem odpre pot na Pedagoško akademijo in na vse univerze. Možen pa je seveda tudi neposreden vstop v poklicno življenje v številnih turističnih, trgovinskih, bančnih, pisarniških ipd. službah.

Pogoji za sprejem: uspešno zaključena 8. šolska stopnja na ljudski šoli, glavni šoli ali gimnaziji. Vsaj osnovno znanje obeh deželnih jezikov. Za Višjo šolo sprejemni izpit, ki bo 8. julija 1992 na šoli.

Prijave so možne osebno v šolski pisarni, po pošti ali po telefonu. Tiskovine za prijavo so na razpolago v šolski pisarni ali pri poklicnem svetovalcu na šoli. Izpolnjene prijavnice oddajte ali pošljite vsaj do 29. februarja 1992. Priložite originalno polletno šolsko obvestilo ali od ravnatelja potrjen prepis.

Financiranje: Učenci so deležni istih državnih podpor kot na vseh tovrstnih šolah. Podrobnejše informacije vsak čas posreduje vodstvo šole.

Naslov: Višja šola za gospodarske poklice Šentpeter 25, A-9184 Šentjakob
tel. 0 42 53 27 50

dr. Janko Zerzer, vodja šole

SLOVENSKI VESTNIK

Nadstrankarski časopis koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, Telefon 0463/514300-30 do 34, teleks 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Glavni urednik/Chefredakteur: Ivan P. Lukan

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, teleks 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, teleks 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Oglasi/Anzeigen: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30 do 34 in 40, teleks 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Zastopstvo za Slovenijo in Jugoslavijo: ADIT-DZS, Glonarjeva 8, 61000 Ljubljana, Slovenija, telefon 061/329761, telefaks 061/311123.

SLOVENSKA ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

Mischallee 4
9020 Celovec tel.: (0463) 32 3 85

LITERARNE ŠTUDIJE IN RAZPRAVE

VIDČEVO SPOROČILO: slovenska nova proza. – Lj.: Mladinska knjiga, 1991. – (Knjižnica Kondor; zv. 260)

VIRK T. Postmoderna in „mlada slovenska proza“. – Maribor: Obzorja, 1991. – (Znamenja; 110)

ANTOLOGIJE

1) ANTHOLOGIE des Kärntner Schriftstellerverbandes: Lyrik. – Klagenfurt: Institut für Weiterbildung, Organisation, Öffentlichkeitsarbeit und Management, 1991

2) OKO IN ROŽA: antologija svetovne ljubezenske poezije. – Lj.: Mladinska knjiga, 1991

3) KRESLIN V. Namesto koga roža sveti. – Ponatis. – Maribor: Lokovanj; Lj.: M & M, 1991

KUNAVER D. Sedem stebrov angleščine v pesmih in pripovedih. – Lj.: samozaložba, 1991. – (Knjižna zbirka Angleščina v novih dimenzijah na starih poteh)

PIBERNIK F. Slovenski dunajski krog 1941 – 1945. – Lj.: Cankarjeva založba, 1991

Slovensko prosvetno društvo / Slowenischer Kulturverein

„ZVEZDA“

ustanovljeno leta / gegründet 1904

vabi na / lädt zum

HODIŠKI PLES KEUTSCHACHER BALL

SOBOTA 15.2.92 OB 20.00h
SAMSTAG UM 20.00h

pri **HABNARJU** v Plešerki im **ÖGB-HAUS** in Plescherken
ZABA VAŠ / ES UNTERHÄLT SIE

SEKSTET ŠIBOVNIK

iz Slovenije / aus Slowenien

sodelujejo / Mitwirkende:
VOLKSTANZGRUPPE KEUTSCHACH
HODIŠKI OKTET

Bogat srečolov! / Großer Glückshafen!
VORVERKAUF S 30,- ABENDKASSE S 40,-
PREDPRODAJA VEČ BLAGAJNA

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKESKE ODDAJE

18.10–19.00

Sreda 5. 2. Glasbena sredo
Večerna 21.05–22.00 Kulturni večer na Pečnici: 80 letnica društva „Jepa-Baško jezero“

Četrtek, 6. 2. Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 7. 2. Magazin novih knjig

Sobota, 8. 2. „Od pesmi do pesmi – od srca do srca“

Nedelja, 9. 2. 6.30–7.00 Dobro jutro na Koroškem – duhovna misel (žpk. Franc Hudl)
18.10–18.30 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 10. 2. Mesto športa v življenju slovenske narodne skupnosti na Koroškem (diskusija)

Torek 11. 2. Partnerski magazin: alkohol – problem?

Slovensko prosvetno društvo Šentjanž

razpisuje

video-snemanje predstave

MRTVO OZNAČILO

Najboljši posnetek bo ocenila in nagradila žirija strokovnjakov.

Interesenti naj se za podrobnejše informacije javijo Hanziju Weissu,
tel. 04228/2301

Strokovna kmetijsko-gospodinjska šola v Šentrupertu pri Velikovcu

sporoča staršem in dekletom, da sprejema učenke za šolsko leto 1992/93.

V šoli je pouk v obeh deželnih jezikih. Šola lahko obiskujejo dekleta že v 9. letu obveznega šolanja.

Pogoja za sprejem sta dovršena 8. šolska stopnja in vsaj delno znanje slovenskega jezika.

V slučaju, da učenka 8. šolske stopnje ni zaključila, je v šolo lahko sprejeta s sprejemnim izpitom.

Ob danih pogojih dobijo učenke državno podporo!

Namen šole: je predvsem poglabljanje dosedanje izobrazbe. Šola pa je nadvse primerna tudi za dekleta, ki želijo ustanoviti lastno družino in zato razširiti in poglobiti znanje v šivanju, kuhanju in vodneju gospodinjstva.

Ker šola poveča posebno pozornost spretnosti v kuhanju, šivanju, ročnem delu in raznim tehnikam na likovnem področju, se dekleta usposobijo tudi za samostojno vodenje gospodinjstva in kmečkega turizma. Šola daje tudi dobro osnovo za uspešnejši uk v različnih poklicih.

Za šolo se lahko prijavite vsak čas!

Nadaljnje informacije dobite pri vodstvu šole, 9100 Völkermarkt/Velikovec, Klosterstr. 2. tel. 04232/38 96.

POTOPIS

Po sledih Yukpa in Guajiros Indijancev

Pozdravni ples domačinov pred kočjo.

Spomladi letos je skupina Celovčanov izvedla ekspedicijo v Venezuelo, kjer je več kot mesec dni spoznavala življenje Yukpa in Guajiros Indijancev, praprebivalstvo te južnoameriške države. Vrnila se je z enkratno in dragoceno dokumentacijo o življenju teh Indijancev, slovenska članica ekspedicije Manja Tondolo pa je za Slovenski vestnik napisala potopis z najbolj zanimivimi trenutki in viški ekspedicije.

10. nadaljevanje

Prijetno vznemirjena zahajam. Srečo imam, da moja mula ni trmasta in kar sama počasi in potrpežljivo odpeketa za ostalimi. Spremljajo nas štirje domačini, med njimi Armatov sin Luis in Cesario, domačin iz Ipike. Zapuščamo asfalt Tukuka in prva mula z vodičem že izgine v gostem zelenju ob koncu vasi. Počasi jezdimo eden za drugim. Steza je samo za enega. Mule jo že poznajo. Tokrat krenemo v nasprotno stran vasi in se napotimo ob reki navzgor.

Jezdimo skozi področje trstja, najmanj dva metra visokega. Vлага, nastala po dežju, kar puhti iz trstja. Če ne bi sedela zvišano na hrbtu mule, ne bi videla drugega

Piše: Manja Tondolo

kot zelen pekel. Tako vidim malo več in hkrati poslušam šumenje vode, čeprav je ne vidim. Potujemo v bližini reke. Le za kratke minute se zelenje zredči, tako da zagledam vodo.

Tako jezdimo najmanj eno uro, ko nenadoma pred mano zmanjka steze in se z mulo znajdem pred deročo vodo. Dobro, da ni zelo globoka, in mula se brez obotavljanja poda vanjo. Počasi brodi skozi njo. Dvignem noge, da ne bom mokra. Preko smo. Na drugi strani, v drugem svetu. Prvič v življenju se nahajam v pragozdu.

Zrak je vlažen in sladko dišeč. Nad nami v višini kron drevja vreščijo papagaji. Pragozd v svojem izvoru. Megla, ki se ustvarja zjutraj, splahiti v vročini opoldanskega sonca in se dviga v ozračje kot nov deževni oblak. V tej kapljajoči mokroti uspevajo mahovi, prapoti in orhideje. Globoko spodaj pod mano, na mokri zemlji pragozda zelena premikajoča se cesta. Živa cesta mravelj, ki nosijo zelene liste, ki so najmanj desetkrat večji od njih samih.

Izgleda, kot da se liste samo premika naprej. Živa, zelena cesta. Na drevju nad mano opazim zanimive skupnosti dveh ali celo treh različnih rastlin, katerim drevo služi kot bivališče in hrana.

Živali in rastline ne bom pozabila, tiste neizrecno čudovite trenutke v pravljčnosti pragozda. Dramatično sem jih za vedno vtisnila v svojo dušo.

Na hrbitih mu prekoračmo reko še najmanj petkrat. Steza nas vodi navkreber in vegetacija postaja vedno bolj bujna. Paziti moram, da me ne opraskajo veje goščave levo in desno od mene. Nena doma mula zariga in se postavi na zadnje noge. Skoraj bi padla, pa se le še ujamem za sedlo. Vidim samo še zadnji konec zelene kače, ki se hitro odplazi s poti. Zelena mambas, smrtno nevarna kača.

Odslej malo bolj pazim, saj bi lahko katera visela na vejah ob moji poti. Spet prečkamo reko. Reko brez imena. Na drugi strani se dviga skalnata stena, najmanj petdeset metrov visoka. Vodiči kažejo navzgor. In prav na vrhu te višine zagledam postave, majhne kot mravljinici. Mahajo nam in tudi mi mahamo njim.

Tu smo. A kako bomo priplezali gor, mi še ni povsem jasno. Še vedno se nisem privadila vlage in vročine, slabo mi je. Cesario prime mojo mulo za vrv skozi gobec in jo skoraj vleče po stezi navzgor. Tako strmo je, da se moram krčevito držati sedla, da ne zdrknem navzdol. Počasi, korak za korakom previdno postavljajoč me mula prinese do vrha. Pogledam nazaj in vidim, da so vsi drugi razjahali in da plezajo navzgor. Tudi mule, ki pot že poznajo. Na vrhu smo.

Čudovita slika pred mano. Male hišice iz bambusovih palic, pokrite z listjem bananovec. Med njimi trava. Razporejene so v krogu na jasi, obdane z visokimi drevjem meglenege pragozda.

Ljudje nas sprejmejo kot pravo čudo.

Najprej pozdravimo poglavarja vasice Terakibu in mu izročimo darila. Naši vodiči mu razložijo, zakaj smo prišli. Spoznamo mladega učitelja, ki nam pokaže šolo. To je malo večja, na vse strani odprta okrogla kočja. V krogu so razporejene klopi iz bambusovih palic in ob njih malo večje, ki služijo za mize. Nikjer ne vidiš gladke ravne površine, vse je zaokrogljeno. Tako v krogu sedijo tudi

otroci, znotraj se stoje giblje učitelj ob obešeni armaki, v kateri njegova žena med poukom doji sinčka. Življenje v svoji izvirnosti. Ta slika mi bo vedno ostala v srcu.

Vsak otrok ima samo en zvezek in en svinčnik. Nimajo ne šolske table ne knjig, vendar se vsi naučijo pisati in računati. Po končanem pouku vsi oddajo svoj zvezek in svinčnik učitelju, ki vse skupaj skrbno pospravi v plastično vrečko – do drugega dne. Damačih nalog otroci nimajo.

Snemamo jih med poukom. Sramežljivi, vendar radovedni ogledujejo kamero in aparate, saj jim je tehnika popolnoma neznana.

Opazujem žensko, ki obeša perilo. Polaga ga kar na streho kočje, kamor se upira sonce. Perilo je umazano in raztrgano, vendar to ne moti gorske idile miru in sloge.

Najstarejši vaški par kuha na odprtem ognju. Velik črn hotel je že pripravljen in dim se dviga navpično proti nebu. Kuhata yuka, neke vrste črne korenine, večje od našega krompirja. Starček jih spretno lupi z mačeto, ogromnim nožem, podobnim sablji. To uporabljajo vsi Indijanci v gozdu. Služi jim za obrambo pred divjimi zvermi, za pripravljenje lesa, za trebljenje goščave ter za lupljenje različnih korenin in sadja.

Yuka so olupljene in ženica jih prereže in vrže v vrelo vodo. Vodo nosijo po strmi, naporni poti iz reke. Voda je vsepovsod zelo dragocena in nikoli in nikjer je nimajo zadosti.

Povabljeni smo na yuko. Zelo se razveselimo, saj tega nismo pričakovali, poleg tega smo že skoraj sestradani. Mislili smo na hrano za Indijance in pri tem pozabili, da bomo tudi sami potrebovali nekaj za pod zob. Tako nam povabilo pride zelo prav.

Samo dve oranžni plastični skledi se najmeta v vsej vasi in še ti dve sta bolj rjavi kot oranžni. Trudim se, da ne gledam umazanije, temveč to, kar je v njej. Hrabro pograbim veliko belo masi in ugriznem vanjo. Saj res ni slaba! skoraj ima okus kot naš krompir.

Sonja in Samntha pazljivo spremljata mojo mimiko med jedjo. Previdni sta in še preišljujeta, ali bi ali ne. Midva z Andijem sva končala in kar teknilo nama je. Sedaj prideta na vrsto onidve in Dani. Lakota je najboljši kuhar. Kar hitro smo vse pomazali s krožnikov.

(Dalje prihodnjič)

Koroški fužinar

Železarna Ravne že dolga leta tudi s tiskano besedo skrbi za razvoj kulturne podobe Koroške, torej ene od slovenskih krajin oz. regionalnih enot. Tako že 41 let izdaja glasilo „Koroški fužinar“, ki je vse do lanskega leta izhajal sprva 6 krat in pozneje 4 krat letno. Njegov prvi urednik je bil Vorančev brat Avgust Kuhar, med njegovimi prvimi sodelavci ob Ksaverju Mešku pa še Voranc sam.

Kulturno bogastvo, ki ga je Fužinar razvijal, zbiral in ohranjal, je gotovo neprecenljivo. Soustvarjali so ga (in ga nekateri seveda še) slavisti in pisatelji Janko Messner, Janez Mrdavšič in pred vsemi dr. Franc Sušnik, kot urednik ali vsaj sourednik pa skoraj vsa leta tudi pisatelj Marjan Kolar, ki je glavni in odgovorni urednik spet od 1. številke lanskega letnika. Nadalje je zelo pomemben delež zgodovinarjev Josipa Mravljaka, Bogdana Žolnirja in Alojza Krivograda. Seveda v tako kratkem zapisu, kot ga še lahko prenesemo obseg Slovenskega vestnika, lahko navedemo samo nekaj – recimo najpomembnejših – imen, ki pa so gotovo pojem za vse tisto, kar Fužinar v slovenski publicistiki pač pomeni.

Moj zdajšnji namen je na kratko predstaviti lanske letnik Koroškega fužinarja. Glede na prejšnja leta se je skrčil na samo dve številki, ki sta od prejšnjih letnikov manjši tudi po obsegu. S tem letnikom se je Fužinar menda prvič odpovedal leposlovju, ki je bilo vsa leta zastopano tako v pesniški kot pripovedni obliki tudi s prispevki trajne vrednosti. Utemeljitev za takšno odločitev morda najdemo v razmišljanju o koroški poeziji M. Potočnikove, ki pogreša vidnejše pesniške ustvaritve in to nekako pripiše premajhni literarnovzgojini vlogi ravenške gimnazije in tudi nekritičnemu samozadovoljstvu, ki da ga goji koroški literarni klub v Slovenj Gradcu. Mar brez gimnazijskega maturantskega glasila Vresje in spodbud v literarnem klubu, ki je lani celo trem svojim članom pomagal do prve samostojne pesniške zbirke, ne bi bilo še slabše? Na nekem drugem mestu pa M. Kolar za zgled postavlja visoko raven preko-

mejne slovenske koroške književnosti.

Širši kulturi pa „Koroški fužinar“ tudi v novi podobi še vedno namenja ustrezno pozornost. Skoraj neokrnjen je ostal delež zgodovine, kjer izstopa E. Wlodya z obsežnim gradivom o grofih Thurnih in njihovem ravenskem gradu (sedanja študijska knjižnica) od prihoda v Mežiško dolino leta 1601 do nacistične zaplembe 1941. A. Krivograd piše o pomembni najdbi več kot 5500 poslovnih pisem nekdanje mislinske železarne, last družine Zois skozi skoraj 200 let od 1724 dalje. Zgodovino šolstva od prve ravenske šole v letu 1706 in nekako do ustanovitve mežiške meščanske šole 1926 prikaže F. Gornik, ki marsikje poseže preko današnje meje v nekdanji „biberški“ okraj.

Preko meje se z dvema slikovitima planinskima potopisoma podaja tudi J. Žunec, enkrat na obe strani maltske doline, drugič na Veliki Klek.

Zares dobrodošla novost pa je razdelek s prispevki za koroški biografski leksikon. Kot to vsaj delno že velja za nekatera druga področja, bi bilo tudi za to spodbudno, če bo glasilo čimširše posegalo v kulturni prostor na obeh straneh meje.

Franček Lasbaher

Smučarski tečaj za otroke

Športno društvo Pliberk prireja od 17. do 23. februarja (semesterske počitnice) smučarski tečaj za otroke na Peci. Prijave sprejemajo na telefonsko številko 04235/2222

Športno društvo Pliberk nadalje sporoča, da je drsališče odprto od ponedeljka do petka od 16. do 22. ure, ob sobotah in nedeljah od 13. do 23. ure.

SPD „Zarja“ v Železni Kapli in SPD „Valentin Polanšek“ na Obirskem

vabita na

PRIREDITEV OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

v soboto, 8. februarja 1992, ob 19. uri v farni dvorani v Železni Kapli

Sodelujejo:

Dragica Kovačič – sopran (Mariborska opera)
Minka Veselič – plesalka
Renata Neuwirth – klavir
Trobilni kvintet mladih iz Maribora
Igralska skupina SPD „Zarja“

DRUGI DEL BO OBLIKOVAL SUŠKI OKTET
Slavnostni govor: Horst Ogris

Franci Wiegele viceprvak – G. Kaiser uspešen pri juniorjih!

Zahomčan Franci Wiegele je v soboto na avstrijskem in koroškem prvenstvu na 80-metrski skakalnici v Mörttschachu pri Beljaku v splošnem razredu osvojil osmo mesto, hkrati pa postal koroški viceprvak. Edini Korošec z boljšo oceno je bil svetovni prvak Heinz Kuttin, ki je za avstrijsko prvenstvo za Ernstom Vettori-jem zasedel drugo mesto.

Pri juniorjih je postal koroški prvak Zahomčan Günther Kaiser (4. v avstrijskem prvenstvu), drugi je bil Thomas Kuglitsch (6.) in tretji Christian Moser (11.). Kaiser je med drugim premagal vodilnega v svetovnem pokalu Werner Rathmayerja, ki se s skakalnico v Beljaku sploh ni mogel sprijazniti.

od
vse povsod

„Zlati cepin“ za slovenska alpinista!

Največjo alpinistično nagrado „Zlati cepin“ je francoska alpinistična komisija letos podelila Marku Prezlju in Andreju Štremf-lju, ki sta lani aprila osvojila vrh Južne Kangčendzeng (8476m) v Himalaji.

Slovenska alpinista je sprejel podpredsednik Izvršnega sveta Matija Malešič, da bi jima v imenu slovenske vlade čestital ob doseženem uspehu. Malešič je poudaril, da je slovenski alpinizem že več kot desetletje v vrhu svetovnega alpinizma in še ena priložnost za uveljavitev nove slovenske države v svetu. „Opozorili so me, da je mednarodna nagrada „Zlati cepin“ popolnoma enakovredna zlati medalji z olimpijskih iger ali svetovnih prvenstev,“ je dejal Matija Malešič.

Predsednik slovenske planinske zveze Andrej Brvar je dejal, da ima priznanje „Zlati cepin“ še večji pomen, saj ga podeljuje skupina najboljših francoskih alpinistov v sodelovanju z drugimi najpomembnejšimi alpinisti, v organizaciji največje francoske revije za alpinizem Montaigne Magazine. „Francozom je vedno težko priznati, da je kdo drug boljši od njih, a vzpon na Južno Kangčendzengo ni imel konkurence.“

Po dramatični tekmi so Dobljani v soboto slavili prvo zmago v play-off-tekmovanju za vstop v prvo zvezno odbojgarsko ligo.

Slika: Franc Rulitz

Nič za slabe živce – zmaga!

Črna serija je končana, odbojkarji Doba so se vrnili na zmagovalno pot. Toda vrnitev ni bila za navijače s slabimi živci: igralci trenerja Branka Goloba so bili tudi v tretji tekmi za vstop v prvo zvezno ligo tik pred porazom, tokrat pa se jim je nasmehnila sreča prav v odločilnih trenutkih. S 3:2 so slavili prvo letošnjo zmago!

Nasprotnik je bil dunajsko moštvo iz Asperna, s katerim Dobljani pred nekaj meseci v tekmovanju v regionalni ligi niso imeli nikakršnih težav. Tokrat je bilo povsem drugače. Dunajčani z novim legionarjem iz Brazilje so od začetka zaigrali na vse ali nič. Pritisk gostov je bil silovit, tako da je ekipa Doba šele v

podaljšku osvojila prvi niz s 17:15.

V drugem in tretjem nizu so bili Dunajčani boljše moštvo, toda odbojkarji Doba z najboljšim igralcem tekme, slovenskim legionarjem Bojanom Mlakarjem, ni obupalo. Dobili so četrti niz in tako je peti moral odločiti o porazu ali zmagi.

Aspern je odlično zaigral in si hitro priboril prednost. Dob je izenačil na 8:8, v finishu pa je spet vse kazalo na poraz. Aspern je vodil 14:12, mankala mu je le še točka.

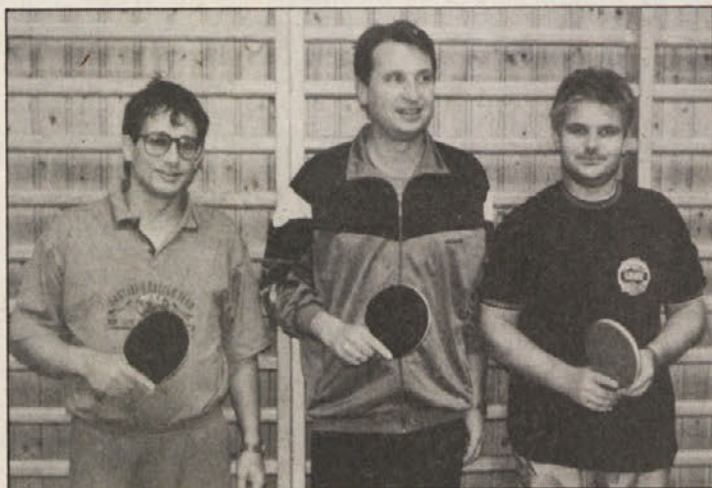
Dobljani so še enkrat mobilizirali vse svoje sile in z odličnimi akcijami izenačili na 14:14. Po servisu Lojzeta Opetnika so povedli s 15:14, in le nekaj sekund kasneje jim je Bojan Mlakar zagotovil prvo zmago v play-off-tekmovanju in s tem tudi še (čeprav majhno) možnost za vstop v prvo zvezno ligo.

Slovenija z 28 športniki v Albertville

Odbor olimpijskega komiteja Slovenije je za odpravo na zimске olimpijske igre v francoskem Albertvillu izbral ekipo 28 športnic in športnikov. Med njimi so smučarski skakalec Franci Petek, ki šteje med kandidate za koljano, ter smučarke Urška Hrovat, Nataša Bokal in Veronika Šarec, ki so v nedeljo v Grindelwaldu dosegle najboljše letošnje uvrstitve v slalomu.

Za KAC smola, za VSV sreča!

Beljaški VSV še naprej z veliko prednostjo vodi v prvi zvezni hokejski ligi, celovški KAC pa je po porazu v Gradcu le tretji. Celovčani so z veliko smolo izgubili tekmo proti ATSE s 3:5, saj so odločilna zadetka prejeli v zadnjih 9 sekundah, medtem ko je VSV tekmo proti Zell am See, zadnjemu na lestvici, dobil v zadnjem trenutku s 5:3 (zadetka v 58. in 60. minuti).

Igralci NTK Bilčovs A (zgoraj) dr. Hanzi Gasser, Mihi Hornböck in mag. Rupert Gasser (z leve) so v derbiju z 8:2 gladko premagali drugo moštvo z Andrejem Moharjem, dipl. inž. Markom Kupperjem in Fredlom Hornböckom (spodaj, z leve). Za zmagovalce so točkovali mag. Rupert Gasser in Mihi Hornböck (po 3) in dr. Hanzi Gasser (2), za NTK Bilčovs B pa dipl. inž. Marko Kupper in dvojica Kupper/Mohar.

Slika: F. Rulitz

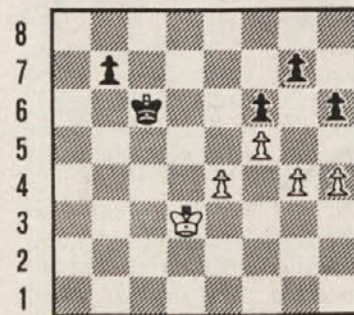
ŠAHOVSKA RUBRIKA

Lepi uspehi v pokalu šolarjev

Mladi šahisti Slovenske športne zveze uspešno igrajo v tekmovanju za pokal šolarjev 1991/92. Po treh kolih je Aleksander Lukan skupaj z igralcem celovškega ASK Haraldom Genserjem prav na vrhu lestvice (oba imata po 2,5 točke iz treh partij), neporažena pa sta tudi Dunja Lukan in Marko Gallob, ki si s po dvema točkoma delita 6. mesto. Pri tem Marko Gallob v tretjem kolu ni mogel nastopiti, ker je bil s šolo na Dunaju.

Boris Gallob, ki je zaradi bolezni enkrat pavziral, Štefan Amrusch in Borut Živkovič pa imajo po eno točko. Tudi Štefan ni igral vseh tekem.

4. kolo je na sporedu v nedeljo, 23. februarja, v Kolpingovem domu v Celovcu, slovenski šahisti pa imajo še velike možnosti, saj je v tekmovanju sedem kol. Lansko leto so mladi igralci Slovenske športne zveze osvojili mesta v prvi tretjini lestvice.

a b c d e f g h
Šahovska naloga št. 92
AVERBACH – BEBČUK

Na diagramu je končnica iz zgornje partije. V materialno izenačeni poziciji pa je beli ki je na potezi, želel izkoristiti prednost kmeta na kraljevem krilu.

Kako se je odvijal prodor belih kmetov do zmagovitega položaja je naloga reševalcev.

Rešitev naloge št. 91

S kraljem v napad, je bila poanta Aljehinove zmagovite kombinacije 1...Kh5! Beli sicer lahko vzame skakača 2.Df6: nakar sledi presenečenje 2...h1 S+ in mat! Seveda ne 2...h1D, ker bi bil črni matiran s potezo 3.Dg5 mat. Tudi na potezo belega 2.Da8 črni enostavno zmaga 2...se4+, na 2.Dh1 pa sledi 2...Kh5 z grožnjo 3...Se4+ in zmago.